

Nr 12.

Av herr **Lodenus** och herr **Andersson, Albert**, om ändrade grunder för ersättning till kommuner för byggande av tjänstebostäder åt folkskollärare.

Enligt gällande bestämmelser har skoldistrikt, då bostadsförhållandena på orten icke möjliggöra för läraren att hyra lämplig bostad, skyldighet att hålla tjänstebostad åt folkskollärare. Detta stadgande innebär, att kommunerna på landsbygden måste bygga lärarbostäder, under det att städer och tätorter, där hyresmarknad alltid finnes, icke behöva ställa tjänstebostäder till förfogande. Det betyder en extra och orättvis belastning för många ekonomiskt sämre ställda landskommuner. Det står nämligen fullkomligt klart, att om ett skoldistrikt skall bygga bostäder åt sina lärare, blir detta flerdubbelt dyrare än att lämna bruttolön.

Det förhåller sig visserligen så att lärarna få erlagga hyra, det s. k. hyresavdraget, för de av dem bebodda tjänstebostäderna, men detta avdrag, som är fastställt i avlöningsreglementet, är så lågt, att det ställer sig mycket ofördelaktigt för ett skoldistrikt att bygga lärarbostäder. I hyresgrupp 1 — den för landsbygden vanliga — är hyresavdraget för ordinarie folkskollärare med bostad om tre rum och kök 660 kronor per år. Om man härvid beräknar att det går åt 30 m³ ved för uppvärmningen och att detta vedparti kostar 15 kronor per meter sönderhugget, blir det en summa på 450 kronor. Sålunda återstå blott 210 kronor som hyra för bostaden. Med nuvarande byggnadskostnader kan en ny lärarbostad om tre rum och kök med moderna bekvämligheter icke byggas för mindre än 30 000 kronor, och härav förstår man, att förräntningen är onormalt låg.

För att komma till rätta med detta problem kan man tänka sig flera utvägar. En lösning vore att höja hyran, som skall erläggas av lärarna, i nivå med vad som motsvarar räntor och amortering av byggnadskostnaderna. Styrelsen för Sveriges folkskolläraryförbund har ju också uttalat helt nyligen, att i princip är tjänstebostadsinnehavaren villig att betala högre hyra för en bättre bostad.

Man kan också tänka sig, att staten bidrager till byggande av tjänstebostäder med låt oss säga 75 procent. Men ett sådant bidrag måste ske efter helt andra grunder än vad som utgår till skollokaler. Där är bidraget också 75 procent, men genom att det betalas ut under 25 års tid är det alldeles felaktigt att kalla det bidrag, då det huvudsakligen endast räcker till räntor å utlagt kapital.

På grund av de ständigt stegrade byggnadskostnaderna, vilka göra sig gäl-

lande långt ut i landskommunerna, måste en lösning komma till stånd genom medverkan av staten i berörda hänseende, då läget för det stora flertalet landskommuner genom långt drivet bostadsbyggande för lärarkåren blivit ohållbart. Det finns andra trängande behov i kommunerna, som nu ofta måste anstå, då genom sjunde läsårets införande i skoldistriktet m. m. bostadsanskaffningen har måst forceras.

Med anledning av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning och förslag rörande sådana grunder för ersättningen till kommunerna för byggande av tjänstebostäder åt folkskollärare, att kommunernas verkliga kostnader bli täckta.

Stockholm den 12 januari 1945.

Gunnar Lodenius.

J. A. Andersson.